

et casuū sublimiū matia lubricitate. quo^s niā trepidaret tam sublime aggredi fasti^s giū quod dū videtur virere cadit. et dū ex^t tollif termina^f finē repento sicuti ros/^r qui subito desiccatur. **A** Hīsi bñ in/ⁱ telligeret nō fuisset in tanta constitutⁱ di/^d ginitate. **F** Dignitas ex se improbos neq^t facere reuerendos / qz ex se dignitas nihil habet virtutis nec virtus ex dignita^te. sed propt^r virtutē dignitati dāt honor. Si enī aliquid boni a natura inesset di/^d ginitati/ mali nō precessent sicut videmus preesse. **A** Talem illū credo fore pre/ⁱ latum / bñ intelligentē. **F** Ultimā ta/^t lis sit cui^r opatio lingua mens / vita testi moniū prebeat dignitati. Apud deū enī nō est eras sed acrus vita / mox dignitas approbat. **A** Quare de illo tantū du/^d bitas / inquiris. **F** Per ea que video et audio iugiter in his regnis / in ista ma/^m teria. **A** Quid vides? **F** Video prelatos / sacerdotes vestros armigeros / viros sanguinū effectos / sed quo iure ne/ⁿ scio. et tamē nup in ciuitate Rothomagnū audiui regem vestru^m. Henricū ultimū vita functū strennuū mirabiliter prelatos ve/^v stros argente / et mordente qz ex eorū in/ⁱ cumbenti officio nō essent pacis amato^r res / zelatores / p^zq^z sitores / et tamen vestros vidi prelatos magnos / audio bellatores / et pridē quod deterius est piū / et charitatū uum subsidiū pro fide xp̄i iure dāū / et con/^c tra hereticos cōvertendū cōtra nos xp̄ia nissimos cōuersum / et pro nostra occisiōe erogatū. quod mihi nedū admiratōnem inducit^f stupore. Cui ius mores tā euer/^e sos p^zidero recolens eius quod dicit Bernar. ad eugeniu^m qz hodie tot^f zelus ecclia/^e sticus feruere vide^r in tuendis possessiō/^p bus et dignitatibus. honoriq^s totū detur et sanctitati nihil / et de dei placito ultima fit mentio / et de iactura salutis cunctatio nulla nec salubre putatur nisi quod subli me / et nihil iustū videtur nisi quod gloriā redolet. **A** Probi sunt vere / sed regis et principis imperio hec faciūt. **F** Di git petrus magna autoritate qz magis deo oportet qz hominib^z obedire. Non in for titudine viri beneplacitū erit deo / sed sup humilem / et māsuetum / et timentē verba domini requiesceret / spiritus eius / et qui te in vna matilla peccaserit prebē alijā. Iuxta ih^r lud verbū christi. Dedi genas meas euell

lentibus et cōspuentibus in me. Dic pre cor prelat^s et sacerdotibus tuis magis an/ nuentibus maiestati qz veritati mente ut reuoluant illud terrendū euangelū. Nisi iusticia vestra abundauerit magisq^s pba risco^r nō intrabitis in regnū celo^r. Qui dixerit fratri suo racha reus erit iudicio. Qui dixerit fatue reus erit gehēne ignis. Si pro tam modica iniuria gehennā p/ uocauisit / quid pro tantis stragibus et ex/ crabilib^r homicidib^s et alijs guerre discris/ minibus? Logitent et cōuerso siveri sacer/ dotes et pontifices pacem p^zsuasissent a tē pore Odoardi citra / quanta et qualis eēt militia et nobilitas christiana. et si pro xp̄i fide augēnda expositart rex noster dispo suerat / quātus fructus vbi nunc luctus? Logitent de satisfactionē in scūtia p/ seuerant. **F** init.

Opus quoddā col

latiū de quadā puella que olim in Fran^ccia equitauit cui^r editio magistro Johani de gerson ascribit. sed magis apparenti luamagistrī Henrici de gorckheim.

A Ad gloriam benedictie trinitatis / glorio/^g leg^s semper virginis dei matris ac totius curie celestis.

T Utit me domin⁹ cu^r se querer gre/ gem⁹ et dirit mihi vader prophe/ tra ad populu^m meū israel Amos/ vii. Populus israel popul⁹ re/^r gni francie nō incōgrue potest spūalit nū/ cupari / quē fide dei / cultu christiane reli/ gionis notū est semp floruisse. Ad huius regni filiu^m quedā iuuēcula / pastoris cu/^r iisdā filia / que et ipsa gregē ouium secura/ fertur / accessit. asserens / se missam a deo q/ tinus p ipam dictū regnū ad eius obediē/ tiā reducat. Ne autē ipsi^r assertio putet/ temeraria eritā signis supnaturalibus vti/ tur / sicuti reuelare occulta cordiū / futura cōtingentia puidere. Referit insuper qz sit/ rasa capite ad modū viri. et volens ad act^r / bellicos procedere / vestibus et armis ritu/^r libus induita / ascendit equū. que dū in eq^r est ferens / et vellū / statim mirabili viget in/ dustria / quasi peritus dux exercitus ad ar/ tificiosam exercitus instituōem. tūc quo^r qz sui efficiūtur aiosi. E contra vero aduer/ sarū timidi quasivirib^r destituti. Ubi at/ de equo descendit / solitū habitum mulie/^r brez reassumēs / fit simplicissimā negocior^r

De mirabili victoria

seculariū quāst̄ innocēt̄ agn̄ impita ferē
etia q̄ viuit in castitate sobrietate et otinē
tia. deo deuota. phibens fieri occisiones
rapinas ceterasq; violentias om̄ib; his
qui ad dictā obedientiā se volūt exhibere
Propter hec ergo et silia ciuitates opidat
castra/se summīt̄ regio filio/fidelitatem
sibi p̄mittētes. **D**uo ita ut p̄fertur se ha
bente nōnullae questioes emergunt et ad sui
declaratiōem doctas aias alliciunt. Clerbi
gratia ēn̄ credi debeat vera nature hūane
puella. an in silez effigie phantasticā trās
formata. **S**cdo an ea q̄ facit possint hūa
nitus fieri ab ipsa. an p̄ eam ab aliqua su
piori causa. Tertia si p̄ supiorem causam
an p̄ bona. scz sp̄m bonū. an malā vtputa
p̄ sp̄m malū. Quarta an eius verbis/fidu
cia sit exhibenda et eius opa tanq; diuinī
tus facta sūt approbadā. an p̄bitonica et
illusoria. **M**uia vero circa has aut siles
questiūculas alij et alij/aliter et alr sentiūt/
quatinus vtriq; p̄ sua defensiōe valeat ex
sacris litteris testimonia/pferre/ p̄ns hoc
opusculū nō asserēdo s̄ collatiue dictādo
offert quasdā p̄positōes p̄yna pte Rursus
quasdā pro alia modo p̄bleumatico/pro
uocās subtiliora ingenia/ad intelligētiā
pfundiorē. Hoc tñ mēoriter cōmendādo
q̄ ad sentētiādū aliquid secure in hac ma
teria/necesse ē h̄ puelle mores. verba. ope
ra. ceterosq; gestus/taz quos h̄z solitaria
q̄z eos q̄s h̄z cū alijs in publico et ceteras
suevite circūstātias ad liquidū p̄agnoscē
re/ et an ea q̄ reuelat et prenāciat/ sp̄ vera in
ueniāt. **V**lex in sequētib; ponēda/ accipi
debent iuxta cōis fame relatōe/a plurib;
fide dignis ad has p̄tes translatam.

Prima propositio.

Hanc esse verā puellā et verā nature hu
mane psonā est simplē asserendū. **H**ec
p̄positio patet. q̄ nedū p̄bōz regula canit
q̄ opatio arguit formā. quinimo et salua
tor noster teſta ex opib; cognitōem ee ac
cipiendā. Quia igif hec iuuēcula inuenit
p̄tinue cōformis alijs hoib; in actib; hūa
nis loquendo esuriendo comedēdo bibē
dovigilādo dormiēdo et ceteris hmōi/q̄s
dicere audeat ea nō fore verā nature hūa
ne psonā q̄s de alijs cōicātib; secū in simi
libus humane nature signis/tigitur. r̄c.

Secunda proposi.

Ordinariū p̄hetie t̄p̄s fuit antic̄pi adue
tum/durās in exordio nascētis ecclie cuz
oparōe miraculoz. **H**ec p̄positio a sacris
doctorib; declarat̄ ex eo q̄ totū veteris tes
tamenti tēpus fuit figurale ad p̄nunciā
dū xp̄i adueniū et corporis sui mystici futu
rū statū. **T**ill in p̄mitiu ecclia plures le
gunt̄ fuisse p̄phete. Et quia ea tūc p̄dicabā
tur q̄ oēm humane facultatis cognitionē
transcedūt. necessariū fuit adhibere signa
p̄ opa miraculosa quib; hmōi dicta cosir
maren̄. Alioq; min̄ sufficier fuisse:
p̄uisum salutū humanī generis. **I**ntra qđ
ait greg. q̄ planta recēter terre infira/in
diget frequēti irrigatōne vt bene radicata
cōualescat. igitur. r̄c.

Terza propositio

Lurrēbus iam dieb; nō indigne cense
tur interdū quasdā psonas suscitari ad p̄
phetie sp̄m et moueri ad opatōem mira
culoz. **H**ec p̄positio est augustini in de
ciuitate dei. et enā exirabi p̄t̄ ex doctrina
greg. Luī declarat̄ etiā ex eo pat̄z qr̄ sal
uāoris ore nobis est p̄missum. q̄ ipse no
biscū est vſq; ad p̄summatōem seculi. diri
gens gen̄ humānū manus p̄uidētie
prout oportunitas nostre salutis experte
Sicut enī potestatē suā non alligauit sa
cramētis/ ita nec alligauit cā alicui tēpori
locis aut psonis quinimo in multis eius
miseratiōibus semp̄ assistit hūano generi
cōgrua remedia et auxilia p̄uidēdo. **N**ō
enim ait ysaias abbreviata est manus do
mini. nō possit redimere igit̄ r̄c. **L**ū igif
reuelatōe occultorū opatiōe miraculoz
genus humānū indiget excitari et reuoca
ri nūc in vno populo nūc in alio/ pie cen
sendū est talia nobis nō denegari igit̄. r̄c.

Quarta propositio

Sacris cōsonat litteris/ p̄ fragilē sexū
et iuuentū etatē/exhibitā a deo fuisse po
pulis/ et regnis/ letā salutē. **H**ec p̄posito
patet qr̄ teste ap̄lo eligit deus ifirma mū
di ut fortia queq; cōfundat. **H**inc exēpla
riter p̄cedēdo legif̄ de delboza hester et Je
dith ipertrā fore pp̄lo dei salutē. Et da
nielē in pueritia suscitatū ad liberatōz su
sanee. **S**ic daniel in iuuētute golyā pro
strauit. **H**ec immerito quia hoc modo fit
evidētior dinine pietatis affluētia ne ho
mo suis virib; ascribat sed deo potī grāz

actiones referat. Sicut enim per humilem virginem totius generis humani redemptio opera est. igitur. et ceterum.

Quinta propositio

Hoc testatur sacra scriptura missos a deo praeueite homines sub talibus: ma nō modo sicut de predicta puella cōis celebrat recitatio. **P**atet hec propositio quod sicut dicit apostolus. Hoc est cōuentio Christi et belial. nec dignata inire societatem aut contrahere familiariatē cum demoniis ut eorum ministris et membris. quis legat quosdam malos inter dum aliquid traxerit prophetasse. sicut balaam prophetabat quod stella orientis ex iacob et saul et cayphas prophetauerunt. Sed longe aliud est de hac puella que ad nutum habetysum donorum supnaturaliū in manifestādo osculta et prenūciando futura suo misterio deseruientia phibendo insup (ut promissus est) fieri occisiones et cetera vicia. exhortādo ad virtutes et cetera probitatis opa. In quibus de gloriificat. Sicut ergo in spiritu dei premissus est Joseph ante patrem et fratres in egyptū. et Moyses ad populi Israhel liberatorem. et Bedeon et supradicte semie. Pari modo hanc innēculā non est incongruū connūcerari bonis specialiter a deo missis. p̄sertim cujus nec munera querat. et ad bonū pacis tota deuotōe labore. **H**ic enī nō est opus mali spiritus qui potius est autor dissensionis quam pacis.

Sexta propositio

quasi corollarie sequens ex antea premisis propositionibus.

Hec filia vera persona in humana natura est a deo specialiter missa ad ea que non humanitas sed diuinitas fiunt opera. cui fidēs est exhibenda. **P**atet hec proposito respondēs questionib⁹ prelibatis. Quid enim sit vere homo pater ex proposito primo. Et quia nō definit etiā his diebus deus nobis specialiter prouidere per supnaturalia signa. nō est incongruū deo assumere pueram innocentem precipue iuxta quartā propositionē. Et quia donū istud pseuerant apud eā residet ad finē deificū. et per media virtutis et honestatis sicut asserit propositio quinta. videtur consequēter hec proposito sexta foce cōcedenda. **H**ec mirum si ī statu equestri sit alterius luminis quam in solito statu muliebri. quia etiā David volens

dominū cōsulere inducbat ephod. et sumpsit psalterium. et Moyses dum virgam gestabat mirabilia faciebat quia (sic dicit Gregorius) spūssanctus frequenter se interius cōformat exterioribus cōcurrentibus.

Ita ex prelibatis potest quis huius vie amicus sumere occasionē defendēdi suaz partē vñterius etiā procedendo ad ampliorem dilatatōem. **Q**uia vero intenūtur alij in oppositam partē magis inclinati superest asserre ex sacra scriptura quod tam testimonia ex quib⁹ valeat sue positōnis sumere fulcimēta inspiciendo subscriptas propositiones.

Prima propositio

Multi pseudo prophetē sunt venturi asserentes se diuinitus a deo mitti. **H**ec propositio est saluatoris dicētis quod in nouissimis diebus scz legis euangelice multi dicēt se venire in nomine meo et multi per eos decipiētur. Unde et apostolus ait quod angelus satane transfigurat se in angelum lucis. **H**ec mirum quod malignus ille rex super omnes filios subbie incessanter nūtūsurpare diuinatis excellētiā et ideo procurat falsos prophetas sub nomine dei missos ad decipiēndū. igitur. et ceterum.

Secunda propositio

Pseudo prophetē freqniter pronunciant occulta cordiū et effectus futuroꝝ ptingentium. **H**ec propositio cōcedi solet a doctoribus. Luius ratio est quod quāto virtus est aliorum tanto ad ampliora se extēdit. **L**ostat autē quod intellectus demoniū multo est altior intellectu humano et ita quod nobis sunt occulta et futura que nob̄ sunt ignota. a malo spiritu sunt cognita. Et ita prophetē demonū ex eorum instructione possunt talia reuelare. igitur et ceterum.

Tertia propositio

Nō facile discernitur a falso prophetā per extēriores appūntias et sigilli. **H**ec propositio p̄t quod nō oī prophetā fore virte virtuose. aut h̄re grāz et p̄nt demonū. prophetē occulta nob̄ futura p̄nosticare. et sic plib⁹ alijs cujusque p̄ueniūt cūrveris prophib⁹. Quid si interdū pronunciēt falsa sciūt palliare dādo aliū intellectū. aut allegare veros prophetas interdū prophetates aliquā quod nō euenerit. **S**ic de isaia et Jona prophetis legit. Propter quod etiam

De mirabili victoria

apostolus dicit q̄ nō omni spiritui credē
dum est/sed tentandi sunt si a deo sunt.in
sinuans difficilem discretiōem inter bonos
et malos prophetas .igitur c.

Quarta proposito

Hunc tempore grotie specialem fieri a deo
missionē ad temporalis felicitatis prospī
tatem nō multā habet apparentie effica
ciā. Hec propositio potest sumi ex hīs
que augustin⁹ sepius cōmēorat. Hā bona
presentis vite/equalit̄ cōceduntur bonis
et malis/iustis et iniustis/pserit hoc tem
pore gratie. ne boni amorez suū affigant
bonis transitorīs in quibus mali pluri
mū florent. Ut etiam attendat que bona
reservat amicis in futura vita/quādo ini
micis suis affluenter cōsērt huiusvite trā
sitoria bona. Fieri igitur missionē p̄sens
felicitatis p̄curatiā et prenōsticatiā (q̄
paruipendenda scribit) modicā videt ha
bere apparentiā/tamē in veteri testamen
to dum popul⁹ ille seruiebat deo pro hīs
temporalibus bonis/legitur ad talem int̄
dum factam fuisse mentōem. Igitur. c.

Quinta propositio

Duo cōmittit hec puella que legūtur
prohibita in sacra scripture. Hec pro
positio patet q̄r deut. xxii. Lex prohib̄ne
mulier induat vestes viri. Et apl's probi
bet: ne mulier radat caput ad modū viri
Utriusq; aut oppositū de hac puella nar
ratur. Et videtur prima facie ad quandā
indecentiā vergere iuuencula/puellam
insidere equo habitu virili inditā. et cuz
deus diligat modestiā; videtur derogare
diuine missioni se effeminare in virile for
mā. Fleq; videt cōcordare,cum familiari
missioni talis modus quia tam familia
ris missio sit per spiritū sanctificantē in
terius animā. Iuxta illō Sapie. vii. Sa
pientia dei se trāsſert in aūmas sc̄tas ami
cos dei et prophetas cōſtituit. ppter quod
si huius iuuencule missio sit prophetica
oporet eaz esse cuiusdā excellentis sancti
tatis et diuini animi intrinsecus. et talem
ps̄onam indecens videt trāſformare se in
virū secularē armoz. Non enī sic legi⁹ de
bester et iudith licet ornaret se cultu solen
niori muliebri tamē vt grati⁹ placereb̄ his
cum quibus agere conceperunt. Igitur
et cetera.

Sexta propositio.

Dictam puellā a deo specialiter missā
et deū opari per eam/ aut sibi fiduciā fore
adhibendā/ nō potest ostendi p sufficien
tem apparentiā. Hec propositio patet
quasi corollarie ex pmissis. Quia si multi
venturi sint falsi pphete similes veris. Si
ad felicitatis t̄p̄alis p̄spicatē nō fit specia
lis missio sub t̄pe gratie. Si processus ei⁹
fiat cōtra diuina mandata. quomō possit
assertiū teneri b̄mōi filiā/ singulariter a
deo electam ad ea sequēda que famātur.
Ex quibus patet qualiter hui⁹ vie fau
tores/ suam partē possint colorare oppo
sitam vīa impugnādo. Insup ad p̄fundio
ra inueniēda occasionem ex pmissis acci
piendo. Itaq; hec hincinde copulata. col
latiue posita offeruntur visuris causa pre
sentis casus vel futuri cōsimilis/ ut et ipsi
aliquid responderet valeant cōsimiles que
stiones mouētibus. semp ad gloriā dei q̄
regnat in secula benedictus. Amen.

Compilatiū a ma

gistro Joh. de gerson de mirabili vīctorīa
cūisdā puelle. de p̄fetātes recepte in du
ce bellī exercit⁹ Regis frācoz ḥ anglicos.

Resupponēdū est i p̄mis q̄ multa
p falsa/sunt p̄babilia. imo fm p̄hm
n̄ refert q̄dā falsa p̄babilita cē q̄
busdā veris vīz adeo q̄ duo ḥdictoria s̄l
stāt i probabilitate l̄z n̄ in vīrate. Aduer
sēdū ēvlti⁹ q̄ ista p̄babilitas si rē fūdata
sit et rite itellctā n̄ ē dñda error v̄l erronea
nisi prīacit extēdāt assērō v̄ltra t̄minos
p̄babilitat⁹. Rō h̄ē q̄r p̄babil̄r loqns fun
darse in h̄ q̄rōes et appentias bz p̄ presua
Et h̄vītīg v̄rū est nisi sit penit⁹ ip̄probabi
le. V̄lē ē s̄līr de p̄re. opposita q̄ ad eā sunt
rōes et appentie se iuverisiles p̄ecture. Et h̄
s̄līr p̄t eēz ē sepevez. nec ista ḥdicūt sic ex
posita. Attēdēdū ē t̄tio q̄ aliq̄ p̄cernētia
fidē et bonos mores/p̄siderant̄ in dupli
cītā q̄ntū spectat ad p̄nīs. Aliq̄ ei dicūt de
nēcītate fidei et i istis nō l̄z dubitare. p̄ba
bil̄r op̄ari iuxta illō vulgatū. dubi⁹ i fide
ifidel̄ ē. et de t̄libz iusta eēt p̄q̄stio neq̄ lex
illa ciuil̄ barbar⁹ bz locū neq̄ i t̄libz cōis
error faceret ius imo tāto defiōr q̄nto cōi
or eēt deiq̄ ferro et igne extermiād⁹ iuxta
eccāsticas et ciuiles cēsluras ḥ hereticos la
tas. locū eēt bz illō metrīcū salubre. n̄ patē